

Meesters van Wijsheid Charles Webster Leadbeater

C.W. Leadbeater (1854-1934), lid van de TS sinds 1883, ontmoette H.P. Blavatsky in Londen en vertrok vrij snel daarna naar India. In die periode ontdekte hij Jiddu Krishnamurti, op het strand van Adyar. Leadbeater werd een belangrijk spreker van de TS en was actief in de Liberal Catholic Church en vrijmetselarij. Hij werkte intensief samen met Annie Besant, die de tweede International President van de TS werd.

Het bestaan van volmaakte mensen is één van de meest onderscheidende en ook één van de meest motiverende zaken die theosofie naar voren bracht.

Het is het logische gevolg - als je goed doordenkt - van begrippen als evolutie en reïncarnatie. Het is heel duidelijk dat het proces van evolutie niet bij ons stopt, kijkend naar hoe de geest van de mens zich gestaag ontvouwt en steeds opnieuw naar beneden komt in nieuwe lichamen, en elke keer op de een of andere manier een beetje beter dan de vorige. Dat zien we ook als we kijken naar mensen van allerlei niveaus, op alle treden van deze evolutionaire ladder. Er zijn zeker mensen geweest die op elke manier volmaakter waren dan ieder van ons; die mensen waren voorbeelden van menselijke evolutie en, als ze ondertussen door zijn gegaan met hun evolutie, zijn ze nu zeker volmaakter dan wij.

Waar zijn die mensen dan die overduidelijk volmaakter zijn dan wij zelf? Dit evolutieschema moet haast wel bepaalde stadia en doelen hebben. Redenerend vanuit analogie zou men kunnen denken dat het verschillende doelen heeft, namelijk een onmiddellijk en een uiteindelijk doel.

Dat laatste is wat moeilijker te begrijpen, omdat we geen specifieke reden zien waarom een dergelijk proces ooit zou stoppen. In elk geval is er waarschijnlijk wel een onmiddellijk doel op de korte termijn, het hoogste wat de mensheid op dit moment van haar ontwikkeling zou kunnen bereiken. Als dat zo is, dan zouden er enkelen moeten zijn die dat al bereikt hebben, en er zouden zeker velen zijn die hier dichterbij zijn dan wij op dit moment. We hebben in alle tijden van grote mensen gehoord: de kerk bijvoorbeeld vertelt over haar grote heiligen uit het verleden. Vervolmaakte mensen zijn heiligen, maar ze zijn meer dan dat, want ze hebben alles bereikt wat bedoeld was dat de mens zou bereiken. Zoals in *Het Licht van Azië* gesteld wordt, hebben zij de doelstellingen bereikt die iemand tot mens maken, en zijn ze meer dan de gewone mens: ze hebben nu een bovenmenselijk hoger stadium van evolutie bereikt.

Het systeem van evolutie is dat de monade, die een vonk is van het goddelijke vuur, afdaalt in materie.

Er zijn geen echt geschikte woorden om deze monade te beschrijven, onze uitdrukkingmogelijkheden zijn daarvoor te beperkt, maar we komen er misschien het dichtstbij als we het eenvoudig *een fragment van goddelijkheid* noemen. Een fragment kan in feite niet allesdoordringend zijn; toch dekt elke andere term de werkelijkheid nog minder. Over de monade is gesproken als zijnde een weerspiegeling van de godheid, maar het is veel meer dan slechts een reflectie. Voor zover ons begrip reikt, dekt de term 'fragment' de werkelijkheid beter, al moeten we natuurlijk toegeven dat het eigenlijk geen juiste term is. **Dit fragment dan toch, dat een fragment is van het goddelijke, bevat in zichzelf alle goedheid en alle perfectie, in potentie. Wat in de loop van de evolutie moet gebeuren, is dit allemaal te ontvouwen.** Vanaf daar waar het is, schijnt het, ondanks zijn goddelijkheid, niet in staat te zijn om op de lagere bewustzijnsgebieden te handelen of te werken. Het moet echter afdalen in materie om als het ware een bepaalde gegrondheid, accuraatheid en een greep op fysieke details te krijgen. De monade moet weten over het oneindige, veel meer dan wij hier, over het hogere en het in zijn algemeenheid meer omvattende. Toch schijnt de monade duidelijk niet de macht te hebben om fysieke details hier beneden bij elkaar te brengen, de macht om in fysieke materie met omlijndheid en precisie op te treden. **Het kan alleen maar afdalen tot een zeker niveau.** Voor zover ons betreft, daalt het in dit zonnestelsel tot de tweede van onze bewustzijnsvelden. We spreken in theosofie over bepaalde bewustzijnsvelden of onderverdelingen van materie; daarvan hebben we er zeven en, van bovenaf geteld, daalt de monade slechts tot de tweede af. Het is niet in staat om in zijn totaliteit de daar onderliggende velden te doordringen. Het kan een heel klein deel van zichzelf naar een 'lager' niveau projecteren; het kan daarbij - zo lijkt het - uitsluitend het hogere deel van dat bewustzijnsveld bereiken. **Die projectie noemen we het ego.** Het komt nauw overeen met wat sommige mensen de ziel noemen. Als het ego nog onontwikkeld is, heeft het in het begin krachtige en relatief ruwe vibraties nodig. Omdat die niet bestaan op het eigen gebied, moet het zichzelf als het ware naar beneden duwen, naar lagere gebieden, om die vibraties te kunnen vinden. Daarom doet het op zijn beurt wat de monade ook deed: het kan zelf in totaliteit niet nog lager gaan, maar het kan wel een fragment, een klein deel van zichzelf naar beneden projecteren, dat fysieke gebied in. **Dat fragment van een fragment noemen we de persoonlijkheid.**

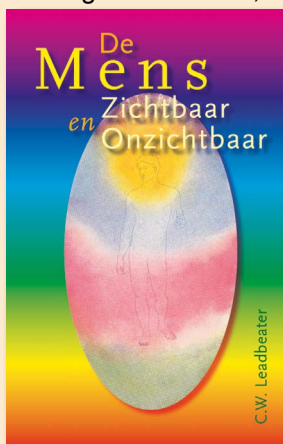
Nu duikt die persoonlijkheid, namens het ego waarvan het een deel is, onder in materie. **Het is het doel van de persoonlijkheid om naar het ego het resultaat terug te brengen van wat zij geleerd heeft.** Ze leert, als een klein deel van dat ego en werkend door een fysiek brein, hoe hier beneden te functioneren; ze leert hoe in het astrale en mentale lichaam te handelen. De essentie daarvan gaat terug naar het ego, die inzichten en capaciteiten meedragend die de persoonlijkheid heeft ontwikkeld.

Het vermogen om op een bepaald type hoge vibraties te reageren zouden we liefde kunnen noemen; andere vibraties noemen we devotie, nog weer andere sympathie enzovoort. Alles kan uitgedrukt worden in termen van vibraties, dat is de meest wetenschappelijke manier om deze kwestie te benaderen. In elk geval gaat dit fragment

van een fragment steeds weer terug naar het ego van waaruit het voortkwam, keer op keer vermogens met zich meebrengend die een beetje verder ontwikkeld zijn.

Er komt een moment in het proces van evolutie dat het ego één geworden is met de persoonlijkheid. De mens komt dan in een speciale training, en het doel van die speciale training is om hem zo snel mogelijk te brengen op het niveau dat eigenlijk bedoeld is voor de mensheid in het algemeen, in die specifieke setting van werelden, waarin we ons aan het ontwikkelen zijn. Deze specifieke cyclus van evolutie waarin we zijn opgenomen, moet ons tot een bepaald niveau brengen. Als een mens dat niveau heeft bereikt zal hij bewerkstelligd hebben dat ego en monade één geworden zijn, dat de monade het ego eenvoudigweg als een instrument kan gebruiken en ermee kan werken, op alle bewustzijnsgebieden waarop het zich aan het ontwikkelen is. **Dat is het einddoel van puur menselijke evolutie: een mens is dan klaar om een adept te worden.**

Alle lagere natuurrijken, en de evolutie die daar doorheen is gegaan, worden hierop voorbereid. Je zult je herinneren dat het ego alleen afdaalt als er *individualisatie* plaatsvindt: het onafhankelijke ego daalt in de mens in. We bevinden ons allemaal in een bepaalde fase van evolutie, sommigen natuurlijk verder dan anderen, maar grofweg gesproken is onze positie de volgende: onze fysieke lichamen zijn ontwikkeld en ze zouden volmaakt onder onze controle moeten staan. Natuurlijk kennen we veel gevallen waar dat niet zo is, maar we herkennen allemaal dat het zo zou moeten zijn. Dat deel van onze evolutie is bereikt. We hebben het astrale lichaam volledig ontwikkeld, en het is nog niet volledig onder controle, behalve in enkele zeldzame gevallen. Het astrale lichaam is het voertuig van emotie en verlangen, en de meerderheid van de mensheid leeft zonder twijfel vanuit die emoties, voor zijn emoties en voor zijn verlangens. Enkelen hebben dit lager zelf echter overwonnen en hebben alle verlangens getranscendeerd: zij leven volledig voor andere en hogere doelstellingen. Tot nu toe zijn dit slechts weinigen, want de meerderheid van de mensheid verkeert nog in de fase waarin verwacht wordt te werken aan het emotie- en begeertelichaam, om daar controle over te krijgen. Het volgende voertuig,



het mentale lichaam, is binnen ieder van ons in ontwikkeling. Het intellect heeft zeker al veel voor ons gedaan, maar het is in staat tot nog veel meer, en zal dat ook gaan doen. Onze mentale lichamen zijn tot nu toe slechts gedeeltelijk ontwikkeld, wederom enkele gevallen uitgezonderd.

Als deze drie voertuigen (fysiek, astraal en mentaal) eenmaal ondergeschikt zijn gemaakt aan het ego, dan is de mens klaar om die hogere, speciale vorm van training te ondergaan. Dat betekent natuurlijk niet, dat een ingewijd persoon al die lichamen tot in de perfectie heeft ontwikkeld, zeker niet. Als dat wel zo was zou hij een adept zijn. De mens die 'het pad' betreedt moet een sterke focus hebben: hij moet zich alleen nog voor één doel willen inzetten: het doel om de evolutie te helpen bevorderen. **Als het pad van afdaling in de mensheid voltooid is,**

als de mens uiteindelijk adeptschap heeft bereikt, dan gaat hij dóór om zijn echte leven te leven, het leven van de monade, waarvoor alles wat daarvoor is gebeurd slechts een voorbereiding was. Als je deze opvatting van evolutie kunt begrijpen, dan zie je opeens dat daden en doelen, in welk leven dan ook, slechts relatief en van beperkte betekenis zijn, vergeleken met het geheel. Als een mens denkt dat hij slechts één leven leeft, zijn de doelen en dingen van dat ene leven natuurlijk heel belangrijk voor hem. Als hij beseft dat dit leven als het ware slechts één dag is in een groter leven, dan zijn alle dingen die alleen voor die ene dag zijn wat minder belangrijk. Als iemand een adept is geworden en dat doel van menselijk leven heeft bereikt, dan laat hij meestal alle fysieke lichamen vallen, al behoudt hij het vermogen om een lichaam op elk energetisch veld aan te nemen als dat nodig is voor het werk. Ik kan er nu niet veel verder op in gaan, maar we kunnen ons voorstellen dat dit heel veel lijkt op wat we ons van het werk van engelen voorstellen. Het woord 'engel' is afgeleid van een Grieks woord dat 'boodschapper' betekent. De engelen zijn de boodschappers van God, en zo worden deze hoger ontwikkelde mensen ook zijn boodschappers. Zo is het menselijk stadium slechts een fase waar we doorheen gaan om kracht te ontwikkelen om zijn boodschappers te worden, om de vereiste vermogens te ontwikkelen voor zulk werk. De meesten van hen hebben geen fysieke lichamen en ze verdwijnen volledig uit onze belevingswereld, maar enkelen van deze volmaakte mensen blijven in verbinding met onze wereld om taken te vervullen die nodig zijn voor de evolutionaire vooruitgang op aarde.

Menselijke vooruitgang wordt niet, zoals velen denken, louter op eigen kracht bereikt. Die vooruitgang wordt voortdurend begeleid en gaat heel langzaam, door de eeuwen heen. Ik weet dat het geheel van evolutie er van onderaf gezien als een chaos uitziet, maar als men het van bovenaf bekijkt, ziet men, dat, hoe langzaam het ook mag gaan, de vooruitgang ordelijk verloopt. Het is zeker, dat elk mens gedurende die evolutie volmaaktheid kan bereiken. Dat proces kan enorm versneld worden als hij die evolutie op een bepaald moment zelf op intelligente wijze ter hand neemt.

Slechts enkelen van deze grote en volmaakte mensen blijven achter om taken te vervullen die te maken hebben met het richting geven aan de verschillende evolutionaire ontwikkelingen op aarde. Daarvan is maar een klein deel bereid leerlingen aan te nemen, mensen die gelijkgericht zijn als zijzelf, en die zij trainen voor het werk. Er zijn maar weinig mensen die dat niveau hebben bereikt. Je zult begrijpen dat die niet uit één land, maar uit allerlei ontwikkelde landen op aarde kunnen komen. Het zijn mensen die relatief vrij zijn van de normale wetten die de mensheid bepalen. Ik bedoel bijvoorbeeld wetten die een mens dwingen tot een incarnatie op een bepaalde plaats. Deze mensen worden niet meer gedwongen om enige incarnatie aan te nemen. Als ze een lichaam aannemen, dan is dat om de mensheid te helpen en ze kunnen dat lichaam nemen waar en wanneer het hun goeddunkt.

Ik ken ongeveer zestien van deze 'Groten'. Ik weet dat er veel meer zijn, maar dit zijn degenen waar ik meer of minder mee in contact ben gekomen en zij behoren tot de meeste van de bestaande volken. Vier van hen dragen momenteel Indiase

lichamen, twee zijn Grieks en van drie anderen weet ik niet waar ze zijn geboren. Er is dus geen grond voor het idee dat dergelijke leraren tot één ras behoren, en ze leven ook niet samen als monniken in een klooster.

Wat zijn de specifieke kenmerken van een adept?

Hij heeft vermogens die voor ons buitengewoon zijn, omdat hij de werking kent van veel natuurwetten die nu voor ons nog een gesloten boek zijn. Het meest karakteristieke is misschien dat hij alles bekijkt vanuit een heel ander gezichtspunt dan het onze. Hij heeft absoluut geen wensen of gedachten die met hemzelf zijn verbonden: hij denkt uitsluitend over het werk dat hij te doen heeft. Daar leeft hij voor, en zijn werk is altijd op de één of andere manier zo gericht dat het dit evolutionaire proces vooruit helpt. Dit is zo'n ander gezichtspunt dan dat van de gemiddelde mens, dat het moeilijk te begrijpen is, al bestaan er nu zeker ook enthousiaste mensen die alleen leven voor één of andere grote zaak waarmee ze zich volledig hebben geïdentificeerd. Zij kunnen wel begrijpen, dat een mens zichzelf volledig kan vergeten in zijn grote werk. Een andere heel opvallende karakteristiek is de *allround ontwikkeling* van de adept. Ieder van ons, weten we, is qua ontwikkeling onvolmaakt. Eén kant van ons karakter, of een deel van onze kwaliteiten, is meestal meer ontwikkeld dan de andere. De adept is gelijkelijk op alle gebieden ontwikkeld, en daarom komt hij bij ons altijd als een heel bijzonder persoon over, omdat hij op elk punt als het ware bekwaam is, en je altijd tegemoet kan treden, elk perspectief volmaakt begrijpend. Vaak vraagt men of je een adept zou herkennen als je hem zou zien. Ik denk dat je het waarschijnlijk niet zou weten. Je zou zeker beseffen in de aanwezigheid te zijn van een indrukwekkend persoon, nobel en gedistingeerd, maar er zou geen specifieke uiterlijke bijzonderheid zijn waardoor je die mens als een adept zou kunnen herkennen. Je zou in hem kalmte waarnemen, welwillendheid, zekerheid, iets van een vrede die elk begrip te boven gaat. Toch zou er niets zijn dat hem van enig ander goed mens zou onderscheiden, behalve misschien de wijsheid die hij zou tonen. Hij zou, denk ik, stiller zijn dan de meesten, want een adept spreekt alleen met een specifiek doel, alleen met het doel om het grote werk verder te brengen en te helpen, en hij verspilt zijn krachten zeker niet met lege conversatie. Hij zou altijd vriendelijk zijn en toch ook een heel specifieke vorm van humor hebben, maar geen humor die iemand verwondt, die humor is alleen maar bedoeld om iemand op zijn pad te helpen, of om iemand iets in het juiste licht te doen zien. Een mens zonder gevoel voor humor zou zeker geen vooruitgang in occulte zaken maken; het is echt een heel noodzakelijke kwaliteit. We kunnen dus zeggen dat een gewoon mens een adept kan ontmoeten en niet hoeft te weten dat hij dat is; hij zou waarschijnlijk wel onder de indruk zijn, maar hij zou zeker zijn occulte kracht niet herkennen.

We komen nu bij de vraag naar het bewijs van het bestaan van adepten.

Ikzelf had geen bewijs voor hun bestaan nodig, want ik besepte direct dat, als evolutie waar is en reïncarnatie een feit is, dat er dan ergens zulke mensen moeten zijn. Het leek mij helemaal niet onredelijk dat men soms in staat zou zijn om met hen in contact te komen. Als je het op een andere manier zou willen benaderen: er is genoeg bewijs aanwezig. We kwamen allemaal tot deze vraag door onze grote stichter, Madame Blavatsky: zijzelf getuigde dat ze veel van deze meesters had gezien, dat ze in het huis van één van hen had gelogeed, dat ze velen van hen



voortdurend ontmoette en inderdaad continu met hen communiceerde. Haar mede-stichter, onze eerste president, Kolonel Olcott, getuigde van precies hetzelfde: hij heeft bij allerlei gelegenheden deze Meesters ontmoet, zowel astraal als fysiek. Ook A.P. Sinnett getuigde hiervan, evenals onze huidige president, Annie Besant. Zij persoonlijk kent veel van deze Groten en kan jullie vertellen dat ze velen ervan vaak heeft ontmoet in situaties die elke mogelijkheid van vergissing of fouten uitsluiten. Het enige bezwaar dat men tegen zulke getuigenissen zou kunnen inbrengen is dat we deze dingen gedroomd zouden kunnen hebben, of dat we zijn misleid.

Heel veel mensen zijn onzeker over de getuigenis, omdat ze zeggen: 'Jullie hebben deze mensen gezien, maar jullie hebben ze gezien toen jullie in je astrale lichaam waren en jullie hebben de herinnering daaraan naar je fysieke brein teruggebracht. Wij weten niks over astrale lichamen, we zijn er niet eens zeker van dat we zulke dingen hebben en we kunnen er niet zeker van zijn of zo'n herinnering wel waar is. Het lijkt wel heel erg veel op een droom'. Omdat velen van ons echter vele jaren lang in dagelijks contact met deze Groten staan, zouden we wel een fenomenale droomkracht moeten hebben, als al die ervaringen alleen maar levendige dromen zouden zijn. Spiritistische vrienden hebben me soms gevraagd: 'Hoe weet je dat deze Meesters werkelijk in de fysieke sfeer bestaan? Kan het toch niet zo zijn dat het geesten zijn uit hogere sferen, die jou op de één of andere manier hebben beïnvloed, waardoor je denkt dat ze op aarde leven?' Alles wat ik kan zeggen is: als ik al die jaren geestelijk zo volledig onder hun controle zou zijn geweest, dan zal dat misschien zo zijn. Ik weet dat ik niet in de positie ben om het tegendeel te bewijzen, omdat ik in die situatie gehypnotiseerd zou zijn om alles te geloven. Als er enig bewijs is, dan is dat de getuigenis van deze en van vele andere mensen. Deze dingen bestaan, en het bezwaar is dat een groot aantal van de gesprekken plaatsvindt als we in onze astrale lichamen zijn, en de Meester in zijn fysieke lichaam. Soms vindt het proces andersom plaats, als wij ons in onze fysieke lichamen plotseling in de nabijheid weten van één van deze Groten, in een gematerialiseerde vorm. Je zou ook kunnen zeggen dat het een soort hallucinatie is. Zoals ik verteld heb, houden deze Groten zich voor een groot deel afzijdig van de mensheid, eenvoudigweg omdat ze dan veel beter en efficiënter kunnen werken. Je zou ze kunnen zien als spirituele krachten die inwerken op de zielen van mensen, en niet op hun lichamen. Je kunt lezen, zowel bij Madame Blavatsky als bij Kolonel Olcott dat, terwijl zij zelf in hun fysieke lichamen waren, sommige van deze Groten dat ook waren. Gelijksortige getuigenissen zijn door diverse schrijvers gegeven.

Ook ik bijvoorbeeld kan getuigen dat ik twee van deze Groten heb gezien, terwijl zij en ik in onze fysieke lichamen waren. In één geval had ik de eer een uitnodiging te ontvangen om te komen dineren en de nacht door te brengen in het huis van één van deze grote mensen die in India leeft. Ik had dezelfde Grote vele keren in zijn astrale lichaam gezien; hem nu ontmoeten in zijn fysieke lichaam was extra bewijs.

Voor mezelf heb ik bewijzen op zich echter nooit nodig gehad, omdat het voor mij een zeker feit is dat die mensen moeten bestaan.

Voor mij was de belangrijkste vraag altijd hoe men van hen kon leren; hoe men dicht bij hen kon komen en getraind kon worden voor het prachtige werk dat ze doen, het vooruit helpen van de evolutie van de mensheid. Madame Blavatsky zelf vertelde lang geleden al over deze mogelijkheid en we vroegen haar: 'Is het voor ons op de één of andere manier mogelijk om hierover te leren, kunnen we op de één of andere manier in aanraking komen met deze Groten waarover u ons vertelt? **Kunnen we voor hen werken?**' Zij zei: 'Ja, zeker kun je dat, maar bedenk dat zij geen favorieten hebben. Zij zullen iemand zeker aannemen en hem als leerling accepteren, maar ze zullen dat alleen maar doen als ze die persoon zien als een bruikbare leerling; alleen als hij door zijn karakter nu laat zien dat hij in staat is net zo te werken als hem geleerd wordt. Iemand die nog iets voor zichzelf zoekt, die nog denkt aan zijn eigen vooruitgang en niet aan het werk dat gedaan moet worden, zal niet met hen in aanraking komen, simpelweg omdat het tijdsverspilling zou zijn om in zijn training te investeren. Hoewel hun vermogens ons voorkomen als die van een god (ze zijn immers in elk opzicht zoveel verder en nobeler dan wijzelf) toch is het vermogen van elke Meester ook beperkt. Madame Blavatsky zei ons dat ze zichzelf tot de laatste gram verantwoordelijk houden voor het juiste gebruik van hun energie, om alles zo goed mogelijk te gebruiken voor de evolutionaire vooruitgang. Als iemand binnen niet al te veel tijd een geschikt instrument kan worden, iemand die onder hun leiding een flinke hoeveelheid goed werk voor de wereld zou kunnen doen, dan is het voor hen de moeite om in die persoon een hoeveelheid trainingstijd te investeren.

De enige manier om door hen geaccepteerd te worden is om gewoon aan het werk te gaan en te laten zien wat je zonder training kunt doen, door onzelfzuchtig te zijn en te werken aan een altruïstische taak.

Zo lang iemand absoluut, zonder gedachte aan zichzelf, alleen aan een taak werkt die zonder twijfel goed is voor de mensheid, dan zal zo iemand kans maken om opgemerkt en geleid te worden door deze Groten, want ze houden nauwlettend in de gaten wie in de toekomst hun plaatsen kunnen innemen. Daarom kan iedereen dichterbij hen komen, waarbij op geen enkele manier sprake is van bevoordeling. Het betekent gewoonweg aan het werk gaan en hun aandacht verdienen. De kennis van het plan van evolutie is voor alle theosofen toegankelijk. Dat kunnen we bestuderen en, als we het bestudeerd hebben en er enig begrip van gekregen hebben, en wensen dichterbij hen te komen: het pad ligt altijd open voor ons. We kunnen hen alleen bereiken door onzelfzuchtig te worden omdat zij dat zijn, door te leren ons persoonlijke zelf te vergeten en ons, net als zij, geheel en al te wijden aan dienst aan de mensheid.

Bron: *Adyar Pamphlets 86 - 1918*, Theosophical Publishing House, Adyar.

De aanleiding voor deze bewerkte vertaling door Alice Bouwland was een logegesprek over het hoofdstuk *De Mahatma's* uit het boek *Theosofie- eeuwige wijsheid voor deze tijd*. C.W. Leadbeater kan complexe thema's op een eenvoudige, heldere en toegankelijke wijze belichten.